

Kristent Pedagogisk Forum

Colletts gt. 43

0456 Oslo

Oslo, 28.10.2010

Det kongelige kunnskapsdepartement

Postboks 8119 Dep

0032 Oslo

HØRING: NOU 2010:7 MANGFOLD OG MESTRING. FLERSPRÅKLIGE BARN, UNGE OG VAKSNE I OPPLÆRINGSSYSTEMET.

Først av alt vil Kristent Pedagogisk Forum berømme arbeidet med NOU 2010:7, en veldig grundig og opplysende utredning med mange gode forslag til tiltak.

Kristent Pedagogisk Forum (KPF) vil uttale følgende:

1. Kommentar til kap. 8: Minoritetsspråklige elever i grunnskolen.

a) Vi tror at det å dekke opp alle slags morsmål vil oppleves å være ganske utopisk.

Vi er enige med utvalgets flertall som på s. 180 anfører at en generell individuell rett til morsmålsopplæring for minoritetsspråklige elever, i praksis vil bli vanskelig å gjennomføre i deler av landet.

Hvordan få tak i kvalifisert personale? Hvordan få tak i personer som bare får tilbud om to-tre timer på en skole og to-tre timer på en annen skole? Hvordan sikre kvaliteten på denne opplæringen?

På samme måte virker det utopisk å foreslå en styrking av kompetansen til tospråklig personale i barnehagen (s.12).

Faglig ser vi likevel mange fordeler ved å styrke morsmålsopplæringen og den tospråklige opplæringen. De som kan få dette til, bør få muligheten til det!

KPFs holdning er:

Det må foregå en intensiv norskopplæring så snart som mulig etter at minoritetsspråklige barn og unge, har kommet til landet.

Innføringsklasser over ca. et år er å foretrekke, framfor at barna i en tidlig fase får sosiale og faglige nederlag i primærgruppen på nærskolen. Selv hjelpsomme etniske norske elever trekker seg unna når de ikke makter å kommunisere.

En kombinasjon av innføringsklasse på en egen skole og en del tid sammen med primærgruppen på nærskolen, er antakelig likevel det beste.

Gjerne tospråklig opplæring i innføringsklassen der dette er mulig.

Skikkelig kartlegging både i startfasen og underveis.

Det er veldig viktig å bruke ressurser på norsk for minoritetsspråklige også etter at de har nådd nivå 3.

b) Vi er enige i at mange ulike morsmål vil være en ressurs for landet. Det vil være fint om noen kommuner kan klare å tilby ikke-vestlige språk som fremmedspråk. Men det vil være veldig vanskelig for de fleste kommuner å tilby elevenes morsmål som eget fag, gjennom hele skoleløpet (s. 156). Dette bør ikke ha høy prioritet.

c) Under tiltakene om langvarig andrespråksopplæring, er det poengtert at det må arbeides med norsk skriftlig og muntlig i alle fag. I denne sammenheng kan det vises til en veldig god leseplan som er utviklet i Klepp kommune i Rogaland.

2. Kommentar til kap. 16: Minoritetsspråklige og spesialundervisning

Det er veldig viktig som utvalget påpeker på s. 339 at det er behov for å tilføre PPT og øvrig hjelpetjeneste flerspråklig kompetanse.

Vi opplever at barn og unge kommer til Norge med mange vonde opplevelser og traumer. Ofte står vi maktesløse når det kommer til å hjelpe dem.

Skolen tar kontakt med PPT, som ikke har nødvendig språkkompetanse. De har ofte heller ikke den faglige kompetansen som her er nødvendig. Dermed står skolen og barnehagen uten hjelp

både til å utrede og til å gi terapeutisk hjelp. I denne ventetiden kan veldig mye galt skje, til og med alvorlige tildragelser. Her må det bli satt inn tiltak.

KPF ønsker:

Et regionalt kompetansesenter som små og mellomstore kommuner kan nytte seg av. (Noe a la tolketjenesten.)

En opplever ikke sjelden at foreldre er skeptiske til hjelpeapparatet (PPT, BUP, barnevern).

Utredning og hjelp blir ofte stoppet av foreldrene fra en annen kultur; de ønsker å klare seg selv. Kan utvalget foreslå tiltak for å forbedre en slik situasjon?

3. Kommentar til kap. 7: Barnehage og andre tilbud i førskolealder

a) Målet om full barnehagedekning har ført til en økt barnehagedeltakelse, blant flerspråklige barn.

KPF vil uttale:

Barnehagene har ikke en reell pedagogdekning som gir tid og mulighet til å prioritere språkkartlegging av alle treåringer.

Utvikling av et kartleggingsverktøy som er enkelt å bruke og har god nytteverdi, hilses likevel velkommen.

Det forutsettes at det gis standarder og krav om pedagogisk kompetanse for personale som skal kartlegge språkutvikling, samt ressurser til dette.

Voksnes tilstedeværelse i lek og aktiviteter, samt skaping av stimulerende språkmiljø, må vektlegges.

b) Angående forslag til tiltak kap. 1 femte strekpunkt s. 12.

Det er veldig viktig å styrke de uformelle formene for opplæring. Fritiden som læringsarena for språk må ikke undervurderes. Utvalget har bare nevnt sommerskole og leksehjelp i sine forslag til tiltak.

KPF ønsker:

Utvalget burde kommet med en rekke andre tiltak som kan nevnes under fritidsaktiviteter. Vi kunne tenke oss ordninger knyttet til SFO, støttekontakter, kulturskolen, korps, idrettslag, kristelige lag, livssynsorganisasjoner mm.

Flere minoritetspråklige barn og unge sier selv at de lærer fortest å snakke norsk når de gjør noe sammen med andre norske barn og unge. Her er det mye å vinne.

c) Kommentar til kap. 7.3.2.2 og forslag til tiltak kap. 1.1 første strekpunkt under tidlig innsats s.11.

Utvalget foreslår utfasing av kontantstøtten som et tiltak for å gi barn med minoritetsbakgrunn gratis tid i barnehagen.

Vi registrerer at utvalget må operere med en del gamle tall (s. 96/97). Det kan gjøre det vanskelig å komme fram til tydelige årsakssammenhenger når det gjelder kontantstøtte og minoritetsbarn.

Det kunne også vært vist et tydeligere skille mellom by og bygd.

Imidlertid blir det hevdet at de innvandrerfamiliene som benytter kontantstøtten, ikke vil bruke barnehage i stedet for, hvis kontantstøtten opphører. De vil ha ansvar for egne 1 og 2 åringer. Det er det mange etniske norske familier som også ønsker, og det er viktig å legge til rette for dette.

Det oppleves som om myndighetene med dette, ønsker å skyve innvandrerfamiliene foran seg i kampen for å avvikle kontantstøtten. Det må gå an å tenke flere "løp" samtidig.

KPF mener:

Vi støtter ikke forslaget om utfasing av kontantstøtten for 1- og 2-åringer.

Kontantstøtten vil være et godt bidrag for innvandrere med små barn, slik at de kan ha et økonomisk grunnlag å støtte seg på mens de orienterer seg i et nytt land.

Kontantstøtten er et viktig og riktig virkemiddel for et familievennlig samfunn. Ordningen bør fornyes og heller heves, slik at den kan gi flere småbarnsfamilier reell valgfrihet.

Vi er enige i at det er viktig å gi gratis kjernetid i barnehagen for barn med ekstra språklige utfordringer.

4. Tilleggs kommentarer

a) Det blir feil når utvalget på s. 42 sier at deltakelse på skolegudstjenester må være frivillig.

Det riktige er at skolegudstjenester gir rett til fritak, og at det må arrangeres et alternativt tilbud til de som ikke deltar.

b) Det vises til at en barnehage i Vennesla, har laget en DVD på ulike språk (s. 343). Vi er stolte over å kunne si at denne barnehagen har deltatt i det KPF- styrte prosjektet "*Skal-skal ikke*".

(sign)

Leiv Steinar Hovtun

(styreleder)

(sign)

Anna Berit Føyen

(administrasjonsleder)